

Verkondiging in de Sint Jansbasiliek, 10/11 augustus 2024
Negentiende zondag door het jaar¹

De engel en de profeet Elia, Ferdinand Bol, ca. 1642

Weer wordt er door Gods volk gemopperd, gemord, net als eeuwen eerder in de woestijn: 'wij komen van honger om', of: 'dat minderwaardige brood, manna uit de hemel, komt onze neus uit. Waren we maar bij de vleespotten van Egypte gebleven.'

Vandaag weer gemopper, het houdt nooit op.

"In die tijd morden de Joden over Jezus...Is dit niet (*maar*, hoor je ze denken) Jezus, de Zoon van Jozef, en kennen wij zijn vader en moeder niet? Hoe kan Hij dan zeggen: Ik ben uit de hemel neergedaald."

Ze vinden Jezus maar heel gewoon, te gewoon.

Een gewone man uit een kleine stad, opgevoed door gewone mensen, Jozef en Maria. Kan Hij uit de hemel komen, van God komen, ja God zichtbaar maken, - God mens geworden?

---

¹ 1 Koningen 19, 4-8; psalm 34; Efeziërs 4, 30-5, 2; Johannes 6, 41-51

Wellicht denken zij dat godsdienst iets verhevens moet zijn; dat God hoog boven onze aardse werkelijkheid moet tronen of diep verborgen blijven: God als ongrijpbaar mysterie. Velen willen God zo zien, dan blijft Hij ook veilig ver en kan ik verder met mijn leven zoals het mij zint.

Maar nee, zo is God niet.

Geen verheven speculatie, neergelegd in theologische handboeken. Integendeel, God is afgedaald naar ons mensenbestaan. Tot viermaal toe valt het woord 'neerdalen' vandaag. "Ik ben het brood dat uit de hemel is afgedaald...Hoe kan Hij zeggen: Ik ben uit de hemel neergedaald?" Als iemand van dit brood eet zal hij, zal zij leven in eeuwigheid.

Brood uit de hemel om te kunnen leven, om het vol te houden tijdens je aardse reis.

Wij hoorden over Elia, de grote profeet van het kaliber van Mozes.

Ook Elia gaat - zoals eerder Mozes - op weg naar de Horeb, de berg Sinaï, waar hij God zal ontmoeten. Maar de reis is nog heel lang. En Elia is heel moe. Zo moe dat hij verlangt te sterven. Een diepe depressie drapeert zich over hem als een loden sluier. Hij wil zijn bed niet meer uit komen.

"Het wordt mij teveel. Heer, laat mij sterven, want ik ben niet beter dan mijn vaders". Anders gezegd: het wordt niets met mij, ik ben machteloos.

Zo droevig, depressief en gevaarlijk is het gesteld met Elia.

Hij was een geweldenaar. Hij maakte van het volk weer een gemeenschap, heeft de afgoderij uitgebannen, de koning en vooral de hem zeer hatende koningin Izebel in het gezicht weerstaan. Nu bedreigt de vorstin hem met de dood. Elia is nergens meer. Waar heb ik eigenlijk voor geleefd, gewerkt? Hij is totaal burn out. Hij is ongenadig op zijn grenzen gestoten. En letterlijk onderuit gegaan: zette zich neer onder een bremstruik.

Dan is daar die boodschapper, die engel die hem aanstoot als een licht in de morgen. "Sta op en eet."

Een koek en wat water. Maar hij gaat meteen weer rusten. Geen beweging in te krijgen.

Maar de engel, God blijft het met hem, met u en mij proberen. Hij stuurt nog eens die boodschapper:

"Sta op en eet; anders gaat de reis uw krachten te boven."

Opstaan en eten, zo concreet, zo menselijk komt God naar Elia toe, daalt Hij tot hem af.

Zo eenvoudig, zo menselijk is God hem nabij en helpt Hij hem weer op de been.

Dat konden sommige tijdgenoten van Jezus eenvoudig niet geloven, dat God zo neerdaalt naar hen, naar u en mij.

Onlangs las ik de uitkomsten van een Amerikaans onderzoek naar het geloof van katholieken in de werkelijke aanwezigheid van de verrezen Christus in de eucharistie en in het geconsacreerde Brood. Enkele tientallen procenten (rond de dertig) geloven in zijn werkelijk aanwezigheid. De anderen zien het eerder als een beeld, een symbool. Maar dat de Heer werkelijk zo dichtbij komt als het brood van de eucharistie?

Toch houdt de Kerk dat vol. De Kerk ziet de viering van dit brood en deze beker wijn als het hoogtepunt van ons gelovig leven. De kerk gelooft dat de verrezen Heer neerdaalt in ons leven, in onze levensreis; dat Hij ons voeden en sterkten wil, ook als wij - zoals Elia - onder de bremstruik zitten en het niet meer zien zitten, het ons te veel wordt. Opdat wij weer opstaan en - gesterkt door het voedsel dat wij hier ontvangen - doorlopen, een mensenleven lang, totdat wij de berg van God bereiken, onze levensmissie hebben volbracht en wij Hem zien mogen van aangezicht tot aangezicht. Amen.

pastoor Nico van der Peet